

NETWERKDAG

10 jaar lokale netwerken 26 november - Aalst

Naam sessie

Hoe ondersteun je bottom-up sportpraktijken?

Naam spreker(s)

Kim Schutyser (sportdienst Gent), Musa Dudayev (worstelclub Kampioen)

Leslie Ramboer (sportdienst Kortrijk), Younes en Youssef El Haddaji (Redside academy, Kortrijk)

De insteek van de sessie

= korte beschrijving van waar het in deze sessie over gaat en/of beschrijving van de praktijk(organisatie)

Heeft het lokaal vrijetijdsbeleid én het lokaal netwerk genoeg oren en ogen open voor wat er leeft in de samenleving? We stellen vast dat dynamieken van onderuit en vanuit onbekende netwerken nog te vaak niet worden gezocht, en dus niet gezien, niet gehoord. (Super)diversiteit in onze steden en gemeenten resulteert nochtans in nieuwe praktijken met een eigen programma, aanpak en organisatie. Veel van die sociaal sportieve praktijken passen niet in het huidige kader van regels en subsidies. Hoe kan je hen herkennen? Hoe ontwikkel je gerichte ondersteuning voor informele en bottom up praktijken?

Wat blijft hangen?

= enkele quotes, tips of statements die tijdens deze sessie naar boven kwamen

1. Het verhaal van [Red Side Academy](#) uit Kortrijk.

Redside bestaat sinds 1984 en is opgericht door Gino Delvaux. Die overleed jammerlijk in 2014. Veel jongeren waren verloren, en de gebroeders El Haddaji namen het uit erkentelijkheid over. Toch verliep de organisatorische kant niet van een leien dakje.

“Het was helemaal niet evident om red side op te richten. Ik wist totaal niet wat je moest doen om een vzw op te richten. Dat probleem zie ik ook bij veel andere jongeren...”

Younes en Youssef doen een oproep naar sportdienst, beleidsmakers en andere geprofessionaliseerde organisaties om de straat op te gaan en vindplaatsgerichte ondersteuning te gaan ontwikkelen.

“De sportdienst moet ook andere mensen aanspreken om mensen te betrekken. Je moet echt als bruggenbouwer optreden en andere verenigingen te leren kennen en samenwerken, zodat we ook in contact worden gebracht met anderen”

Voor Redside lukte dit al goed, doordat ze een boeiende samenwerking aangingen met Leslie Ramboer van de Kortrijkse sportdienst. Leslie is van opleiding een sociaal werker, en het is – in haar woorden - haar sterkte binnen de sportdienst. Ze werd 4 jaar jaar geleden aangeworven om jongeren toe te leiden naar het bestaande aanbod. Maar ze stelde vast dat die toeleiding niet werkte. Ze pleitte voor een apart aanbod voor sommigen, maar dat lag niet zo voor de hand. Ook een initiatief zoals Redside was binnen de sportdienst oorspronkelijk lang niet zo goed gekend of aanvaard.

“Het was niet echt een sportclub, en dus kon het niet in het sportclubreglement... Dan hebben we er vanuit pragmatische oogpunt een omnisportclub van gemaakt.”

De sportdienst investeert vandaag in Redside door de infrastructuur gratis ter beschikking te stellen, en Leslie is regelmatig aanspreekbaar voor Younes en Youssef. Ze gaan bijvoorbeeld een koffie drinken in een koffiebar, en bekijken hoe Leslie iets kan betekenen (vb. voor subsidies etcetera).

Leslie geeft aan dat het soms moeilijk is om te veel verantwoording en planning te verwachten van een bottom-up initiatief. Als sportdienst moet je daar ook mee rekening houden. Ze geeft aan dat ze als sportdienstmedewerker leerde dat die gasten heel goed weten wat ze willen, en dat te veel administratieve verantwoordingsvragen remmend kunnen werken.

“Ik vind dat je jongeren de ruimte moet geven om zich te ontplooien. Gasten zoals Younes en Youssef weten heel goed wat ze willen bereiken. Hun visie is duidelijk; De vraag is of dat dan altijd via een neergeschreven beleidsplan moet? Eigenlijk niet, want ze hebben dat in zich. Je moet je de vraag stellen of die overdreven planning en becijfering altijd nodig/nuttig is.”

In Kortrijk zitten ze nu wel met de uitdaging om duidelijk te maken hoe men bottom up initiatieven kan onderscheiden van sociaal-sportieve praktijken zoals Redside. Het is belangrijk om te zien dat een praktijk zoals Redside meer is dan gewoon een losse vriendengroep. Het is de uitdaging om dat ook vertaald te krijgen. Een andere uitdaging is dat de ondersteuning van de sportdienst moet meegroeien met de praktijken zelf.

“Redside heeft vandaag andere vragen dan volgend jaar of gisteren. We moeten onze ondersteuning mee aanpassen en mee evolueren met dit soort vragen”.

2. Het verhaal van [Worstelclub Kampioen](#)

Musa Dudayev is oprichter en trekker van Worstelclub Kampioen. Wat oorspronkelijk begon als een kleine vereniging met 17 leden in een ruimte van 5 op 6 meter, groeide in 8 jaar tijd tot een veel grotere club. Vandaag zijn er 180 leden met een filiaal in Gent, Anderlecht en wie weet in de toekomst in Mechelen.

Musa kwam in contact met de stad Gent omdat hij nood had aan worstelmatten. Via een subsidie van de stad Gent kon hij er beroep op doen. Musa organiseert jaarlijks worsteltoernooien. Hij vindt het belangrijk dat jongeren zich sportief maximaal kunnen ontplooiën, maar tegelijk is de sociale rol in zijn club van onmisbaar belang.

“Ik kan niet aan kinderen zeggen dat ze niet binnen mogen als ze niet betaald hebben. Als volwassenen moeten we het voorbeeld geven aan kinderen, dus ook mensen in armoede zijn welkom in onze club”.

Als trainer ziet hij het als zijn verantwoordelijkheid om jongeren ook breder te monitoren en om schakel te zijn van een bredere ketting van organisaties waarop jongeren beroep doen, zoals ook de school:

“Als iemand zich inschrijft neem ik contact met de scholen. We zoeken contact met de schooldirectie en vragen dat ze het signaleren als jongens zonder boterhamendoos komen of als ze problemen maken.”

Dit past in een brede en integrale benadering van de jongeren. Worstelclub Kampioen werkt ook met de UiTPAS en dankzij de sportdienst is er ook een eigen locatie. Kim Schutyser werkt als diversiteitsconsulent bij de Gentse sportdienst. Enkele jaren geleden lanceerde de sportdienst een nieuwe materiaalsubsidie voor vechtsportverenigingen. Kim kreeg een lijst van 12 verenigingen om te bezoeken om te pijlen hoe groot de nood was, en dus stapte ze ook naar Worstelclub Kampioen.

“Toen ik er aankwam was het niet zo eenvoudig. Er was wel wat wantrouwen, omdat ik niet gekend was.”

Kim stelde in haar tour bij de clubs ook vast dat er veel niet klopte volgens het klassieke plaatje.

“We zitten nog altijd met clubs die door plaatsgebrek trainen in opslagplaatsen etc. Dat zette ons aan tot nadenken”

Ook merkte ze in haar ronde dat veel clubs onzichtbaar of informeel welzijnswerk uitoefenen. Dat verdient erkenning. Clubs zoals die van Musa zijn daar een voorbeeld van. Ze worden niet altijd ondersteund voor de sociale rol die ze opnemen. Ondertussen is er een goed contact tussen Worstelclub Kampioen en verschillende afdelingen van de sportdienst. Een werkpunt was de verzekering, want niet iedereen is steeds verzekerd in bottom-up praktijken, wat men oploste door het introduceren van een charter dat deelnemende clubs dienden te ondertekenen.

3. Ten uitgeleide (een reflectie van de verslaggever)

Er kwam tijdens de sessie een opmerking van een deelnemer die zich afvroeg of bottom-up praktijken soms niet segregatiebevorderend zijn. Een initiatief zoals Red Side of Worstelclub Kampioen wordt door sommigen gezien als 'nogal sterk op zichzelf' of 'weinig inclusief voor andere gemeenschappen'.

Een aantal deelnemers in de sessie gaf aan dat dit ergens een legitieme vraag is, maar dat sportverenigingen ook op zichzelf mogen/kunnen bestaan. Het gaat erom dat niet alle doelgroepen vandaag aan sport kunnen doen in het zogenaamd 'klassieke' aanbod. Hier ligt dus ook een verantwoordelijkheid. Een blinde en weinig creatieve inclusie-droom kan leiden tot non-participatie. Ook dit probleem verdient erkenning.

Bovendien is er in Vlaanderen het recht en de autonomie om te verenigen. Iedereen kan een vereniging oprichten met gelijkgezinden. Sportdiensten hebben de taak om *alle sportverenigingen* te ondersteunen. Bottom up sportpraktijken, al dan niet als vzw of club georganiseerd, zijn ook verenigingen.

Praktijken zoals Red Side en Worstelclub Kampioen zijn van onmiskenbare waarde omdat ze tonen op welke wijze *Sport voor Allen 2.0* in de praktijk wordt waargemaakt. Dit vergt betrokkenheid en engagement van professionals bij sportdiensten en elders. Het vraagt ook om aangepaste subsidiereglementen die niet enkel vanuit het beleidsdomein sport komen.

4. Samengevat

Kijk als lokale ambtenaar of netwerker eens over het muurtje. Maar ook eronder, want daar zijn nog veel bottom-up praktijken te vinden. De medewerkers van de sportdienst van Gent en Kortrijk toonden ons enkele mooie sporen over hoe je dat concreet kan maken. We onthouden deze zes aanbevelingen:

1. Gedifferentieerd: verschillende snelheden = verschillende aanpak
2. Proactief, nabij én hands on
3. Intersectoraal
4. Administratief eenvoudig (vb. subsidies)
5. Vindplaatsgerichte ondersteuning en coaching
6. Erkentelijk voor autonomie en vanuit vertrouwen

Verslag: Pieter Smets